

DECIZIE

15 august 2012

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Svetlana Novac

Judecătorii

Vîlcov Ion, Svetlana Caitaz

examinînd în ședință publică recursul declarat de către AO "Fericita Maică Matrona",

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a AO "Fericita Maică Matrona", Biserica Ortodoxă din Moldova, Larisa Burcă către Consiliul de Observatori ai Companiei "Teleradio Moldova", intervenienții accesorii Marian Turea, Centrul de Informații "GenderDoc-M", Centrul pentru Drepturile Omului din Republica Moldova privind anularea actului administrativ,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2012, prin care a fost respinsă acțiunea AO "Fericita Maică Matrona", Biserica Ortodoxă din Moldova, ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a t ă:

La data de 10 februarie 2011 AO "Fericita Maică Matrona" s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului de Observatori al Companiei „Teleradio Moldova” cu privire la anularea hotărîrii nr. 1/244 din 22 decembrie 2010 privind recomandarea președintelui Companiei și directorului companiei difuzarea filmului "Drepturile omului per ecran: Drepturile minorităților sexuale”.

La data de 17 mai 2011 Biserica Ortodoxă din Moldova, Larisa Burcă a depus în instanța de judecată cerere către Consiliul de Observatori al Companiei „Teleradio-Moldova” cu privire la anularea hotărîrii nr. 1/244 din 22 decembrie 2010 privind recomandarea președintelui Companiei și directorului companiei difuzarea filmului "Drepturile omului per ecran: Drepturile minorităților sexuale”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 august 2011 ambele cauze au fost conexe într-o procedură civilă.

Reclamanții, în motivarea acțiunii au indicat că la 22 decembrie 2010 Consiliul de Observatori ai Companiei "Teleradio-Moldova” a adoptat hotărîrea nr. 1/244 cu privire la difuzarea filmului documentar „Drepturile omului pe ecran: Drepturile minorităților sexuale”.

Consideră reclamanții hotărîrea, ca emisă contrar legislației în vigoare, fapt pentru care, la data de 17.01 2011 s-au adresat cu o cerere prealabilă Consiliului

de observatori al Companiei „Teleradio-Moldova” prin care au solicitat anularea hotărîrii. Prin hotărîrea nr. 9 din 26.01.2011 s-a dispus respingerea cererii prealabile.

Menționează reclamantii că prin difuzarea acestui film, sub masca drepturilor omului, promotorii intereselor centrului homosexualist „GenderDoc-M” insistă să obișnuiască treptat societatea cu faptul că devierile homosexuale ar fi o normalitate, cu implementarea ulterioară a „căsătoriilor” homosexuale, a adopțiilor de copii de către aceste „cupluri”, propaganda ideologiei homosexualiste în universități, școli și grădinițe ș.a. Acest fapt este contrar normelor de trai ale poporului și încalcă grav drepturile fundamentale ale cetățenilor, garantate de art. art. 24, 28 din Constituția RM.

Mai invocă reclamantii și art. 2.2, lit. h), k) al Codului de principii al IPNA Teleradio-Moldova „emisiunile IPNA Compania „Teleradio-Moldova” trebuie să excludă „[...] idei, opinii și manifestări ce contravin normelor moralei”.

Au solicitat reclamantii admiterea acțiunii și casarea hotărîrii Consiliului de Observatori al Companiei „Teleradio-Moldova” nr. 1/244 din 22 decembrie 2010.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2012, s-a dispus respingerea acțiunii intentate de către AO "Fericita Maică Matrona", Biserica Ortodoxă din Moldova, ca fiind neîntemeiată.

Invocînd ilegalitatea hotărîrii enunțate, recurentul AO "Fericita Maică Matrona", la data de 09.07.2012, în termen legal, a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii primei instanțe din 26 iunie 2012, casarea încheierilor primei instanțe din 19 iunie 2012, precum și rejudecarea cauzei, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea AO "Fericita Maică Matrona", Biserica Ortodoxă din Moldova să fie admisă.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, consideră ilegală și neîntemeiată încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2012 prin care Centrul pentru Drepturile Omului a fost introdus în proces pentru depunerea concluziilor, ca fiind neîntemeiată și ilegală, invocînd că Centrul pentru Drepturile Omului nu este autoritate publică. De asemenea, recurentul indică asupra netemeinicii încheierii primei instanțe din 19 iunie 2012 privind respingerea cererii de recuzarea a judecătorului Grigore Zubati, acesta din urmă dînd dovadă de o părtinire vădită la examinarea cauzei, refuzînd categoric cercetarea probelor în instanța de judecată.

Recurentul a mai indicat că, hotărîrea primei instanțe este ilegală și neîntemeiată, invocînd că, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sînt în contradicție cu circumstanțele pricinii, precum și încălcarea, aplicarea greșită a normelor de drept material și procedural. În continuare, menționează că, instanța de fond nu a cercetat probele administrate în pricina dată. De asemenea, a fost admisă încălcarea prevederilor art. 6 al Codului Audiovizualului: "este interzisă difuzarea de programe care pot afecta grav dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor, în special programele care conțin pornografie, violență exagerată sau limbaj licențios”.

Reprezentantul recurentului AO "Fericita Maică Matrona", Ivan Balan, care a acționat în baza mandatului avocațial cu seria MA nr. 0167558 din 23.02.2012, în

ședința instanței de recurs a susținut cererea de recurs în modul în care a fost formulată.

Reprezentantul intimatului Biserica Ortodoxă din Moldova – Mitropolia Moldovei, Golban Anatolie, care a acționat în baza procurii nr. 002 din 01.01.2012, valabilă pe un termen de trei ani, însoțită de contractul de muncă nr. 002/2012 din 01.01.2012, în ședința instanței de recurs a susținut recursul, solicitând admiterea acestuia.

Reprezentantul intimatului Centrul pentru Drepturile Omului, Cazaciuc Carolina, în ședința judecătorească a solicitat respingerea recursului.

Intimații Consiliul de Observatori al Companiei „Teleradio-Moldova”, Centrul de Informații „GenderDoc-M” și Marin Turea nu s-au prezentat în ședința instanței de recurs.

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 417 al. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În ședința de judecată, s-a stabilit că prin prezenta acțiune, reclamantii AO "Fericita Maică Matrona" și Biserica Ortodoxă din Moldova, solicită anularea hotărârii Consiliului de Observatori ai Companiei „Teleradio Moldova” nr. 1/244 din 22 decembrie 2010 prin care s-a dispus difuzarea filmului "Drepturile omului per ecran: Drepturile minorităților sexuale”.

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiu, prima instanță s-a pronunțat în favoarea respingerii acțiunii, ca nefondată.

Pentru a emite soluția enunțată, instanța a reținut, că, decizia de difuzare a filmului "Drepturile omului per ecran: Drepturile minorităților sexuale” constituie o libertate de exprimare în sensul prevederilor art. 19 al Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 10 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și în contextul prevederilor Legii nr. 64 din 23.04.2010 privind libertatea de exprimare. În continuare, prima instanță a invocat art. 17 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, în contextul interzicerii unei persoane să abuzeze de drepturile sale distrugând astfel drepturile celorlalți membri ai societății. Astfel că, exercitarea dreptului la libertatea religiei nu poate duce în consecință, la discriminarea, marginalizarea și ura față de persoanele homosexuale.

Verificând argumentele recursului coroborat circumstanțelor de drept pe care este întemeiată hotărârea primei instanțe, instanța de recurs consideră că s-a ajuns la o concluzie corectă cu privire la respingerea acțiunii.

Or, actul administrativ contestat s-a stabilit într-adevăr a fi legal.

În justificarea concluziei enunțate instanța de recurs invocă argumentele ce succed.

Astfel, analizând circumstanțele faptice ale cauzei și actele anexate la materialele dosarului, instanța de recurs a stabilit cu certitudine că prin hotărârea Consiliului de Observatori al Companiei „Teleradio Moldova” nr. 1/244 din 22 decembrie 2010 s-a recomandat președintelui Companiei și directorului televiziunii difuzarea

filmului "Drepturile omului per ecran: Drepturile minorităților sexuale", însoțită de dezbateri televizate.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) și (3) din Legea RM nr. 64 din 23.04.2010 privind libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei. Exercițarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Tot în acest context, dreptul la libera exprimare este garantat prin prevederile art. 10 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04.11.1950, precum și prin prevederile art. 19 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16.12.1966, ratificat prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 217-XII din 28.07.1990.

Reieșind din cele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție nu reține argumentele recurentului privind încălcarea normelor sociale, morale, etice și culturale prin difuzarea filmului "Drepturile omului per ecran: Drepturile minorităților sexuale", or potrivit art. 6 din Legea RM nr. 121 din 25.05.2012, cu privire la asigurarea egalității, orice formă de discriminare este interzisă. Promovarea unei politici sau efectuarea unor acțiuni sau inacțiuni care încalcă egalitatea în drepturi a persoanelor trebuie să fie înlăturată de autoritățile publice competente și sancționată conform legislației.

Instanța de recurs a stabilit din materialele cauzei că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2012, s-a dispus atragerea în proces a Centrului pentru Drepturile Omului în calitate de autoritate care depune concluzii.

Potrivit anexei nr. 1 din Legea RM nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Centrul pentru Drepturile Omului este autoritate publică autonomă.

În temeiul dispoziției art. 74 alin. (1) CPC al RM, în cazurile stabilite de lege, autoritățile publice competente, din proprie inițiativă, la cererea participanților la proces sau din oficiul instanței, pot interveni în proces până la pronunțarea hotărârii în primă instanță, precum și în instanța de apel, pentru a depune concluzii, potrivit funcției, în vederea apărării drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale altor persoane, a intereselor statului și ale societății.

Ținând cont de cele enunțate, instanța de recurs nu reține argumentele recurentului privind ilegalitatea și netemeinicia încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2012, or potrivit art. 1 din Legea RM nr. 1349 din 17.10.1997 privind avocații parlamentari, activitatea avocatului parlamentar este menită să asigure garantarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale omului de către autoritățile publice centrale și locale, instituții, organizații și întreprinderi, indiferent de tipul de proprietate, asociațiile obștești și persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile.

Instanța de recurs a mai stabilit că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2012 s-a dispus respingerea cererii de recuzare a judecătorului Grigore Zubati.

În conformitate cu dispoziția art. 50 alin. (1) lit. e) CPC al RM, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Astfel că, argumentele recurentului privind netemeinicia încheierii de respingere a cererii de recuzare a judecătorului Grigore Zubati sunt nefondate, or aprecierea probelor în corespundere cu prevederile art. 130 CPC al RM nu poate fi calificat ca temei de recuzare în baza art. 50 alin. (1) lit. e) CPC al RM.

Pentru considerentele enunțate și având în vedere faptul, că nu există nici unul din temeiurile prevăzute la art. 26 a Legii contenciosului administrativ pentru anularea actului administrativ contestat, se menține a fi legală și întemeiată hotărârea primei instanțe.

Nu pot fi reținute ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu privire la casarea hotărârii judecătorești, deoarece acestea sunt pur declarative și lipsite de suport probator.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 417 alin. (1) lit. a), art. 419 CPC al RM, Colegiul, comercial civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către AO "Fericita Maică Matrona".

Se mențin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2012, încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2012, prin care s-a dispus atragerea în proces a Centrului pentru Drepturile Omului în calitate de autoritate care depune concluzii, precum și încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2012, prin care s-a dispus respingerea cererii de recuzare a judecătorului Grigore Zubati, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a AO "Fericita Maică Matrona", Biserica Ortodoxă din Moldova, Larisa Burcă către Consiliul de Observatori ai Companiei "Teleradio Moldova", intervenienții accesorii Marian Turea, Centrul de Informații "GenderDoc-M", Centrul pentru Drepturile Omului din Republica Moldova privind anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac
Ion Vîlcov
Svetlana Caitaz